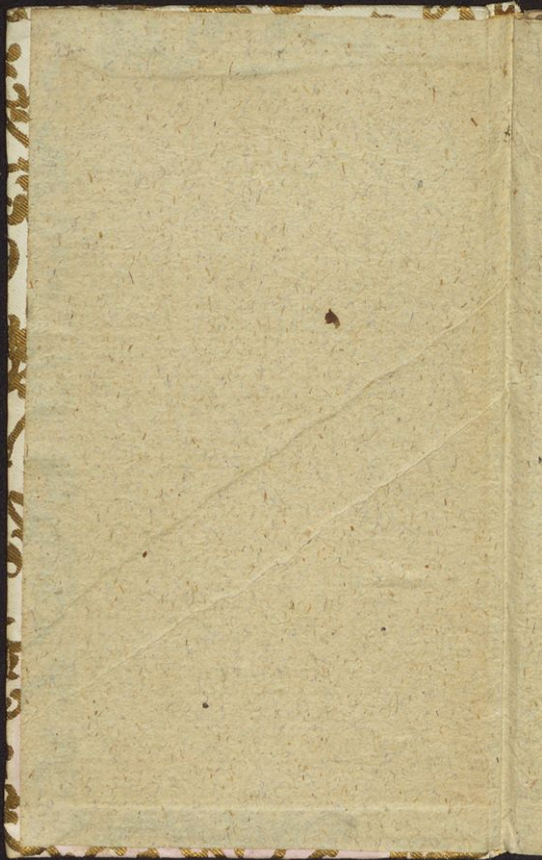

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

109144

2

Sim t

109144

109144

T Hepner-Eger
[Lj. ok. srede 18. stol.]

Korotko rožansko na-
rečje. Tiskana ugotovitev
po vinyetah; Ki so izle-
kol v Pohlinoem
Malen Besedišu.

030048616

KRATKU PODUZHANIE

O D

KERSHANSKE PRAVIZE.

 Samerkati se more, da ni sadošti k'svelizhaniu. da an Kersbenik usse vie, inu věruje, kar ta Kershanska Vera vuzbi, temuzb on more tudi to Kershansko pravizo storiti. Sakai S. Joanes pravi: kateri stori pravizo, te je pravizben, kateri pa greh stori, te je is Slodija. V' tomu se sposnajo otrozi boshji, inu otrozi slodejavi. 1. Joan. c. 3. v. 7. & 10.

SAvolo tiga vuka je se shie vezh krat sazhevo anu resdertje v' Catholikh Cerkui. Ani so vuzhili, da an zhloyek skus suoje vastne dobre
(delle

delle pravizhen poustane nikar skus
vero; druji pa: da le fama vera bres
dobrih delou zhloveka pravizhniga
stori, inu svelizha. Kir je pak le
to oboine ana od Catholshke Cer-
kue savershana foush vera, se mo-
re te nauk od kershanske pravize
prou resvoshiti, da bomo sastopili,
kaku mi sraven Christushavah safu-
shiu, inu niega pravize, katere mi
skus ta vero taleshni poustanamo,
she skus nashe dobre dele pravizh-
ni gratamo.

Al se bara: v' zhem obstoji ta ker-
shanska praviza? odgovori te ka-
tholški Catechimus v' tah dueh stitu-
kah: da an kershnik skus boshjo
gnado tu hudu pusti, inu tu dobru
stori. Sakai kateri je shie pravi-
zhen skus vero, mare skus dobre del-
le she pravizhneishi gratati. Nai
prei pravi: *an kershnik*, to je: an
prou verni zhlovek. Skus to skasa-
ti, da ta vera je v' tomu. Zhlove-
ku te fundament, grund, al sazhe-
tik te pravize; sakai bras vere ni
magozh bogu dopasti, al kei dobri-
ga storiti. Use dianie, da se lih
she taku dobro sdi, nezh na poma-

ga k'suelizhanju bras te vere. To
mi vidimo na haidah, kateri nafs
veliko krat skus suoje zhednosti,
inu dobru dianie pretrovijo, inu
vender skus tu ne safushijo druja,
kaker nai vezh anuzhasnu puazhivo,
samu sa tu, kir menka ta prava ve
ra. Satu S. Paulus, vuzhenik tah
haidou, an tulkai huali to vero, sa
ta on savershe ufse dobre dielle sta
re postave, suna vere na Christusa,
kaker suabe, inu k'svelizhanju ne
pridne, satu vuzhi, da tu pervu
pravizhno postajanie pride skus ta
vero: ampak lete besede S. Paula
hudobno sprabernajo teisti, katiri
je sastopijo tudi od tistih dobrih diel
lou, katire se storijo notre v' pravei
veri, sakai te so dobre, safushlive.
Drugizh pravi Cathechismus: (skus
Boshjo gnado. skušto skasati, da an
zhlovek skus vastno mozh ne samo
re storiti kei dobriga, k' svelizhanju
safushliviga. To usoli vuzhi ta Ca
tholishka Cerkou soper tam Pelagia
narskam kezarjam, inu te je te pra
vi vuk suetiga Pisma, katiru pravi,
inu poterdi, da mi sami is sabe ne
mormo kei dobriga le, pomisliti, ne

ne kei dobriga storiti; da le Bug v'
nam ufse stori, tudi to volo k' do-
brumu. Bras mene pravi Gospod
Bug: to je bras moje gnade nezh
na samorte, inu to nam lepu skashe
skus ta perglicho od vinske terte:
glih kaker ta mladiza ne more sad
pernesti sama od sabe, temuzh ufso
mokruto inu muzh ima od terte,
na katerei vifi, taku tudi, al ozhe
an zhlovek dopernashati dobre, inu
k' svelizhanju safushlive diele, se
mare per Christushi dershati skus
ano pravo vero, katera se shus lube-
sen skashe. Sato, glih koker te grosd
se mare imenuati an sad le vinske
terte, bol koker mladize, taku tu-
di nashe dobre dielle an sad boshje
gnade. Sato ufakiteri kershnik rad
sposna s' S. Paulam: da on doro uf-
se samore, ampak le skus teistiga,
kateri niega poterdi: da nikar le on,
temuzh boshja gnada s' niem ured
ufse, kar je dobriga, stori: da on
tedei ufso zhest, inu svelizhanie le
boshjei gnadi zushriba, sam sabe sa
ana neuridniga huapza sposna, inu
le samu se shtima v' suojei slabosti,
ja tu vezhnu svelizhanie, po nauku

S. Jo-

S. Joanesa imenuje le ano gnado, inu sposne, da je le ana gnada, kir mi svelizhani gratamo. Sakai, kir usse dobro, inu safushlivo samvuri od boshje gnade, boshja gnada pak is Christushavah safushiu, je nashu terdnu sposnanje, da mi marmo skus Christushave safushve svelizhanie sadoshezhi le kaker ano gnado. Taku vuzhi S. Augustinus, rekozh: kader Bug nashe safushve povona, tedei on krone suoje darii sakai is teistah sam pridejo usse nashe safushve; is katira se tedei sklene: da skus te vuk Christusa, inu niagovim safushvam se nezh ne oduseme, temuzh skus tu niomu le perraste ana vezhi zhest, lih kaker anei vishkei terti, kader vezh grosdou gori vifi.

Tretko pravi Cathechismus: *tu budu pusti, inu tu dobru stori*. Inu to sta ta dua stuka, katire pogera kerstianska praviza. Skus *tu budu* se sastopi te grieh, sakai sam grieh se more imenuati hud sam v'sabe. Skus *tu dobru* se sastopilo dobre diele, storjane v' pravei veri, v' lubesni, inu gnadi boshjei, sakai suna te ne

more nezh k' isvelizhaniu safushlivo
biti. Sakai pa an kershnik ta dua
shuka ima storiti, odpovie Catechis-
mus s' temi vefedami: *kateri je shie
skus vero pravizhen, mare tudi skus
dobru djanie s' be pravizbneis bi gra-
tati.* Tukei se shlishi, kaku te pra-
vi Catholish kershanski navuk *to per-
vo pravizo zushriba tei veri, katire
S. Paulus taku terdno vuzhi saper
tem Judam, katiri so to pervo pra-
vizo iskali skus dielle stare postave
suna vere na Christusha. Nikar pra-
vi S. Paulus: vi ste skus boshjo gna-
vo pravizhni poustali sa stoin, skus
odreshanje, katire je v' Christushu
Jesufu.*

Sakai kader an zhlovek kershizhan
grate, tedei ja poustane pravizhen?
taku pisze imenuani S. Apostel Pau-
lus: vi ste omiti gratali, vi ste po-
suezhani gratali. Ni nezh shkodli-
viga vezh na anomu kershizhenomu
zhloveku. Sdei, od kod pride anu
taku pravizhnu poustanaje? nikar
is djania, sakai an otrok she ni nezh
dobriga storiu, pride tedei is vere,
katera v' S. Kerstu noter ulita grate
skus gnado tiga odreshenika, od ka-
tire

tire pride ta mozh tiga Sacramenta. Taku mi tedei s'suetim Pismam sposnamo, da ta perva praviza sam pride samu is gnade Christusha nashiga odreshenika; ampak, kader an ker-shenik sadobi pravo pamet, kader sastopi S. Evangeli, kader sposne to oblubo, al savefo katiro je Christus s'nim, inu on s'Christusham sturiu, v'S. Kerstu, mare on to prauseto gnado v'djaniju skasati, hudiga se varuati, inu to prauseto pravizo nikar ko ohraniti, temuzh tudi pogmerati, al ozhe svelizhanje sadosezhi. To nafs vuzhi na veliko krajah S. Pismo skus prizhe, inu perglihe. Taku vuzhi Kristus: da nikar usakiteri ne poide noter k'vezhnomu shiuleniu, kateri pravi: Gospod! Gospod! temuzh kateri stori volo negoviga Ozheta, to je, kateri dershi ufse sapovede. To opomeni tista sodva: ufsakatero dravu, katire ne pernese dobriga sadu, ima posekano, inu v'ogen vershano biti. To opomeni pergliha od: tistiga, katiri je biu pershu k'ohzaitu bres ohzeitniga oblazhila; od tragligiga hlapza, katiri je suoj funt po-

kopou, od pet norih deviz &c. inu
v' tistei predigi, katiro je nash isve-
lizhar na gori dershou, imenuje on
ano veliko zavotistah, katirim shli-
shi nebesko kralestvo, namerzh tim
ubogim, ponishnim, zhistim, inu
usmilenim &c. inu shie resodie to so-
foduo poshliniga sodniga dnu, na-
merzh, da bo le tiste poklizou v' suo-
ju kralestvo, katiri so niega v' per-
shonu bogah shpishali, napojili, o-
guantali, herpegali, &c. Taku vu-
zhi S. Paulus, da le tista vera stori
svelizhane, katira se skus lubesen v'
djanu shashe. To je vuk S. Jacoba,
da je vera bres dobrih diellou mer-
tua, inu ne stori pravizhniga. Sakai
tudi hudizhi verujajo, kader bi ve-
ra sama pomagava. S. Augustinus
lepu skashe, kaku S. Paulus, inu
S. Jacob ne vuzhita oden drujomu
super. Sakai kader S. Paulus vuzhi,
da zhlovek le skus samo vero bres
dobrih diellou poustane, on te bes-
sede sastopiti od perviga pravizhno
poustajanja, inu od dobrih diellou
stare postave, katire se storijo pred
pravo vero, sakai na tazhe dielle so
judi suojo pravizo postavili, inu zhries
teiste

teiste je S. Paulus tisti list pissov.
Nikar se pa morjo sastopiti od te
druge, pravize, inu od dobrih dil-
lou katire se storio v' pravei vere,
inu skus boshjo gnado. Kader pa S.
Jacob pravi, da an zhlovek nikar
skus famo vero, temuzh tudi skus
dobre dielle, pravizhen grata, on
sastopi tiste dielle, katire se storijo
v' pravei veri skus boshjo gnado.
Inu to glih taku vuzhi S. Paulus,
kir pravi: nikar katiri poshushajo po-
stavi, temuzh katiri storijo postavo,
bojo pred bugam pravizhni; inu: da
ta prava vera nikar postavo gori ne
usigne, temuzh poterdi. Resen je,
prava vera je ana korenina, ampak
leta mare raisti, inu dober sad per-
nesti. Ta vera je an grund, al fun-
dament, ampak ta lubisen mare su-
per tisti sidati. Inu tu je taku po-
treba, da kir bi mi lih imeli ano ta-
ko mozhno vero, da bi gore prestau-
lali, bi nami nezh na pomagava, kir
bi ne imeli sraven ta lubisen. Te
navuk se more skus ano lepo pergli-
ho resvoshtiti, inu skleniti. kir an
bogat molh famu is lubesni anu sa-
pushzheno srot le sa otroka gori u-

feme, an tak otrok skus tu sadobo
ano pravizo k' Erbshini, kaker bi nie-
govu pravi sin biu, ampak le tedei,
al se an tak otrok prou sadershi, a-
na tazhiga gospoda kaker suojga ozhe-
ta zhastfi, niomu pokorshino skashe,
inu erbshine se ureden stori. Taku
je te naibogateishi Gospod Bug sa-
mu is suoje dobrute inu usmilania
tiga borniga zhloveka gori useu sa o-
troka, je v' S. Kerstu s' niem sturiu
to faveso, da usaki an kershnik,
skus S. Duha, katiriga je on pre-
useu, more rezhi *Abba Ozba!* al so
oni boshji otrozi, so tedei tudi Er-
bi boshji, inu glih Erbi s' Christu-
sham, pravi S. Joannis. Sdei se upra-
she, al je an zhlovek paprei skfushiu
na mesto boshjiga otroka gori uset
bitj? inu se mare odgovoriti nikar!
sakai mi smo usi bli otrozi boshje jese,
satu niere gnade, le vezh shtraffe
uredni; je tedei ta pervo pravizhnu
postananje le ana gnada, inu ta pra-
viza k' vezhnei Erbshini le pride is
gnade, inu vere na Christusha, koker
to sposne S. Pismu, katiru u' tei Ma-
teriju vezhbart postavi to vesedo *gra-
tis sastoim*. Sakai an zhlovek ni mogu

tu safushiti temuzh le sam Boshji Sin ;
taku tedei obedni zhlovek ne more sa-
fushiti to pervo gnado , inu tu od
tod prideozhu pravizhnu postananje ,
lih koker on otrok ne safushti erb-
shino , te muzh ozha je teisto sbrau ,
te otrok pak jo ashiule koker an Erb.
lih tana on al ozhe erbshino preuseti ,
se mare prou sadershati , to pervo
gnado nikar sgubiti , suoiga ozheta
zhashtiti , niomu usse storiti kar je ani-
ga otroka doushnost : al nikar : sme
ozha aniga tazhiga otroka od Erbshi-
ne odurezhi : taku tudi al ozhe an
Kershnik ta od Christusha safusha-
no , inu u' S. Kerstu shenkano Erb-
shino an brat preuseti , mare on Bo-
ga lubiti zhries usse rezhi , blishniga
pak kaker sam fabe : on mare usse sa-
poude dershati , inu Bogu fushiti usse
dni suoiga shiulenia u' pravizi inu
svetosti. Al se sgoti , da on svoiga
nebeshkiga ozheta resdrashi , se mare
hitro skus ana pravo pokoro hitro k'
niomu oberniti , inu niega potashiti.
Inu taku on ne safushi ta pervo gna-
do sa aniga otroka gori uset biti , te-
muzh se le uredniga stori nebeshke
Erbshine , h'Katerei je on samu is

gnade poprei ano pravizo sadobiu.
Da tedei antak otrok boshji more k'
suoimu nebesnkomu ozhetu rezhi s'
anim S. Augustinam: Gospod! dai
mi, kar si dobrutlivo oblubiu, sakai
jefs sim skus tuojo gnado sturiu, kar
si ti mene saukasou. Amen.

T U D R U G U

PODVUZHANJE.

Kai pogera Kershanska praviza?

KLetomu zavu potrebno inu nuzno-
mu podvuzhanju pervoshnost da
tu ime: *Kershanska praviza*, da
bi leta resvozhana biva od foush, inu
Pharisearske pravize, od katire Chri-
stus nash Gospod pravi per S. Mat-
theushu c. 5 v. 20. *Aku vasba pra-
viza na bo pobeuneis hi, kaker je pra-
viza teb pisarjou inu Fariseerjou, toku
vi napridate u' nebesnku Kralestvo.*
Kader tedei Nebesse le anei popounei
Kershanskei pravizi oblublane grato-
jo, je uredno, da se prou resvoshi,
u'

u' zhem leta braviza obstoji; tu se pa ne more veshei sgoditi, kaker, ali mi zherno sraven beliga, to je: Keršhansko sraven Farisearska pravize postavimo.

1. Farisearske praviza je se le sanesva na Moyfasavo Postavo, ti Farisearji niso oteli Kei shlishati od Mesiasa, al Christusha, inu so otli bres negovih safushiu pravizhni biti: ampak Keršhanska praviza se sa ta volo imenuje *Keršhanska*, kir se lesamu nu Christusha sanese, inu stonobitno vuzho, da funo Christusha ni svelizhanja. Sakai usa praviza, katira na pride od vere na Boshjiga sinu je le ana natirlih, al posuetna praviza, katira pred Bugam ne more safushiti veznu zvelizhanie, t'naivezh safuthi an zhafni von, kir Bug ne pusti kei dobriga bres usiga vohna.

2. Farisearska Praviza je bila offartna inu napihnana, sato je nash svelizhar vezh bart nie poshttraffou, da so oteli: imeti ta pervikrei, od ludi shstimani biti, inu da bi ludi s'perstam imeli na nie kasati. Ta Keršhanska praviza pak nima druja granta, kaker ponishnost, sakai pravi

Christush: gleite, da vi nabote vasho
pravizo storili pred ludmi; inu nas
opomini lete nebeski vuzhenik, da
kader mi ozhmo kei dobriga storiti,
al moliti, se postili, al amoushno
dajati, bi usse tu imeli storiti na skri-
unam; da bi imeli umiti nashe oblizh-
je, jiti u nasho Kamerzo, inu: le-
viza bi ne imeva vedati kai Desniza
stori: inu nebeski ozha, katiri usse
na skriunim vidi, bo usse povonou.
Ja Gospod Bog usse nashe dobre diel-
le taku u' ponishnosti storjane imeti,
da nas vuzhi, da kader bi mi lih us-
se dopounili, nashe doushnosti kar se
maukeda sgodi, bi mi lihtana imeli
rezhi: mi smo nauredni huapzi, mi
smo shelestorili, kar je nasha doush-
nost biva. Ja da bi nam oduseu usso
zhest napuh, vuzhi S. Paulus, inu-
bara usakiga Kershenika: kai ti imash
dobrigga, kar nisi preuseu? al si pa
usse le preuseu, kai se shtimash,
kaker bi ne biu preuseu? ta je urshah,
sakai ussi brumni Kersheniki usse do-
bru skrivajo; kolko vezhi so u' zhed-
nostah, inu u' dobrih diellah, tulkai
vezh se ponishajo pred Bugam, inu
sposnajos' anim brumnim Jobam: mi
she

she nismo kei uredniga sturili pred
tuoiim oblizhjam Inu ta resnizo. Ani-
ra zhednost napreuseme krono, kaker
sama stonobitnost do konza. Ta sto-
nobitnost pak ni u' nashei mozhi,
temuzh je ana posebshna gnada, ka-
tiro Bog obednomu ni doushendati,
kdu tedei u' suojei pravizi se smie
shtimati, al napihnjan biti?

3. Farisearska Praviza je biva bres
Lubiesni, pouna jese, nida, inu je
drugim hudu unshala. Sato je se med
uiemi shlishavo, oku sa oku, sab sa
sab, kri sakri &c. Ampak Kershans-
ka praviza se u' djaniu skashe skus
lubesen, kir vie, da tudi te nai pried-
usetneishe dobre dielle bras lubesni
so le pras neshelle. Ja ta lubesen se
mare tudi restegniti zhries nashe sou-
rashnike. Tudi te marmo mi salu-
bo imeti, sa nie moliti, niem dro
storiti. Leto sapoved je Christush,
ta novi sapovednik, nam sapustiu,
kir pravi: al vi le teiste griesate, ka-
tiri tudi vaf griesajo, le teiste salu-
bo imati, katiri vaf salubo imajo, al
vi kei vezh storige, kaker haidi? Ker-
shanska praviza mare popouneishi biti.
Vi marte storige kaker moi nebeski
Ozha,

Oha, katiri pusti sonze gorijiti zhries
brumne, inu hudobne, al vi ozhte
niega otrozi biti. Inu lubezen pruti
vasham fourashnikam nima biti le sa-
mu funanja, to je hinauzshka, ana
taka je she ana Farisearska lubesen,
temuzh vi marte vasha blishniga lubi-
ti savol Boga. Vsfakiteromo to niu
dati inu sustiti.

4. Farisearska praviza je le biva na
poglad, inu na vidanje. Farisearji
so le na maihnu pomankanje, inu
so pregledali velizhe falarje. Ta-
ku so oni per Christushu satoshili
niagove jogre, da bi s' neumatimi
rokami jedli; ampak Christush
je postraffou lete hinauze, re-
kozhi: vi drujam navoshite teshzhe
butare, katere vi samu s'anim per-
stam ne prehenjate. Vi poshrete ve-
like Camele, per maihinah Comar-
jah pak si gvishnost raitate. Vi vi-
dite an maihan prah v' ozhesu vashi-
ga blishniga, sami pak v' suoih ozhe-
sah velizhe huode nosite, taku te-
dei slepzi slepze vosite. Ampak ker-
shanska praviza sazhne poprei shtraf-
fuati, inu prehanjati velike grehe,
inu falarje, inu kir tahni, se pomu-
ja

ja tudi maihene poboušhati, vedeozh, da tudi na ufako mešik vefedo bošja sodva zhaka. Keršhanska praviza preišze vašne falarje, poprei da ptuje falarje štrasse, inu kir prevelko vašnah naide, ne sodi ptuje, kir S. Paulus opominja: da mi nimamo pred zhašam soditi! temuzh zhakati, dokler Gospod pride, kati-ri bo ufse škriunosti resodou. Keršhanska praviza nam vezh bart na vušhete povie: sakai ti sodiš ana družja, kir sam tu štoriš, kar na drugih savoršhaš? kdu je te zhries nia sodnika poštabiu? al štoji, al pade, gospodu pade.

5. Farisearska praviza je vezh gledava na unanju djanie, kaker na snoternje dobre dielle; jele biva ana šuetuš na vidanje, ana foushnia, al je lih v'ferzu bu, kaker je otevo. Satu je naš gospod nie imenuou obbelane mertoušhe grobe, katiri so ofuna beli, osnotra pak pouni smrada. O vi hinauzi! je on rekou: kateri ozhišzhate, kar je odsuna. Ampak keršhanska praviza naipoprei glede na ferzi, inu snoternjo djanie; sakai kir je ferzi, tam je tuoi šhaz.

Gof-

Gospod le teiste svelizhane imenuje,
katiri so zhistiga serza. Kir je ser-
ze zhistu, tam je usse zhistu. Go-
spod, katiri tudi serze preishzhe,
pershu sodit, kaker David preti,
tudi nashe pravize, tedei on nabo,
kaker nashu posuetni sodniki, le sa-
mu sodu po teh suna vidiozhah gre-
hah, temuzh bo resadou usse skri-
nosti ta serza. Taku tedei pred niem
bo le pravizhen, inu po tim svelizhan,
katiri je zhif liga serza. Ozhe tedei
te Katolish-Kershanshi Catechismus
sastopiti ana pravizo, katira je sidana,
al spuana na pravi voglovi Kamen,
al Fundament, katiri je Christush.
Ano pravizo, katira sposne, da suoi
sazhetik le ima is Christushavah sa-
fushiu, inu sa tu usolu se ponisha,
inu le samu se shtima u' Bogu, inu
u' boshjei Gnadi. Ano pravizo, ka-
tira inu dershtuo lubesen boshjo, inu
tiga blishniga, katira ne hinauzhuje
pred ozhmi teh ludi, temuzh naipo-
prei ishze Bogu dopasti, svoje vas-
tne faltarje sposnati, inu pobonlhati.
Taku tedei je, inu ollane ana Ker-
shanska praviza, popouneishi kaker
usu Farisearske, inu taku se more

tro-

trofhtati, da anbart poide u' nebeshtku kralestvo. Amen.

T R E T K U

PODVUZHANJE

Zhasa se ima an Kerskenik naibol
varvati

KIr smo shie sashlishali, inu sposnali, kaku Kershanska Praviza ima uihassana biti, namerzh: da sepopade ta dua shtuka: da an Kershenik ima tu dobru storiti, inu hudi-ga, ali greha se varuati: uprashta de-lei Catechismus: kai ima an Kershenik naivezh pustiti, al se varuati? inu odpovie: te greh, sakai greh zhloveku useme zhest, buagu, dusho, inu telu, niega od boga, inu od usiga dobriga odvazhi, inu navezh-ne Zhase pogubi. Je prou, inu resnizhna odpoved: inu kir ille se prou skashajo skodlivi fruhti smertniga greha, ozhmo leto odgovor od besede resvoshiti.

Pervo pravi, greh zhloveku oduseme zhest taku pred Bogam, kaker pred ludmi. Tu je ozhutiu te v' usei zhasti postaulani Lucifer. kateramu se po negovomu padzu more rezhi:

kaku

kaku herdu si padu o Lucifer kir si sjutra go-
ri fhu? kaku je tu proezhistu suatu v' zher-
nu vogle sprebernjano gratavo? Tu so tudi
ozhutili nafhi pervi stareishhi, kateri so v'ta-
zhei zhefti postaulani bli, da je se zhris tu sa-
zhudu an S. Kral David, inu taku pruti
Bogu reku: ti si zhloveka le an maihno ni-
shiga sturu, kaker angelze; ufse si niomu
podvergu. Ampak so padzu mare lete kra-
lovi Prerok David tiga borniga greshniga
zhloveka taku omilvati: zhlovek, kir je v'
zhefti biu, ni saftopu, ni tu pramiflu, v'
suojei frezhi se praufen; sa tu je unaki pou-
stou naumnei shvini. Letu so fkuflili tudi
drugi nu usei zhefti povifhani poglavitniki
tiga sueta: kaker an modri Salamon, kateri
pred fabe, inu sa fabo ni glihe mou v'mo-
drusti; ampak kir je v'malikarski greh pa-
du, je on an fhpot, inu smeh fuojih ahen
graton. Nabuhodonosor je taku zhaftit gra-
ton, da je se zhries use krale pobifhou, am-
pak skus greh je on ufo zheft, inu kar ko
kralovi thron, temuzh tudi zhloveshku to-
uarfhtuo sgubu, kir je mogu v'fhtauti a-
niga vova po gmaini se pafli. She sdeife vi-
di, da zhafti aniga offartniga? htu aniga
geitish, htu ani nazhistiga zhloveka? htu
aniga pianza? nehzier. Oni so sanizhvani
pred Bogam, pred angelzi, inu pred ufemi
brumnemi Ludmi.

Drugo pravi Cathechismus: da greh zhlo-
veku odufeme niagovu buagu: nai poprei
buagu te dufhe. Sakai guifhno je, da fkus
fmertni greh se sgubi gnada, inu perjasnast
boshja,

boshja, nse pried storjane dobre dielle, na
safushve, inu praviza k'nebefhkomu krale-
stvu; inu an tak zhlovek, kateri je poprei
safushve sbieron. je glih anei barki, katera
se resbie, inu nagou potopi. Kar tekne te-
lesne buagu, je le preresnizhnu, da zhlovek
skus greh tudi te sgubi. Sakai kolko je tah,
katiri so v'boshtuo pershli skus Offart? se
na pusti dougo uhanati. An geitish je dosti
born, sakai onni gospod zhries suoju buagu:
anomu geitishnomu, pravi S. Bernardus,
glih taku menka tu kar ima, kaker tu, kar
nima. Nazhisti padajo v'boshtuo, sakai oni
veliko dnarjou obesijona suoje korbe. Pian-
zi, shpilouzi, inu traglivi nimajo drujiga
dozhakati, kaker boshtuo; sakai od kod pri-
de boshtuo? od tiga, kir boshji shiegen men-
ka: kir pa je greh, ne more prebivati bo-
shji shiegen. Glih kaker Bog brumnim inu
bogabojezhnam katiri se greha varijajo, ufs
shiegen, inu obeunost oblubi, koliker je niem
nuzno k'svelizhanju, taku je tudi boshtuo
vezh bart ana shtraffa ta greha; alpa lih
greshnki vezh bart so frezhni, inu bogata,
ni niem leto k'suelizhanju, temuzh k've-
zknomu pogubleniu, kir s'evangelskim bo-
gatim mosham, da le ano kaplo vode ne
morjo sadobiti.

Treko pravi: Greh zhloveka tudi ob le-
ben perpravi inu tu je resniza. Sakai so
imenitni grehi, na katire je smertna shtraffa
postaulana, kaker: tatvina, ubijanie, presh
eshtuo, Boga preklinanje, inu vezh drugih.
Drugi grehi pa zhloveka perpravijo ob le-
ben, kir tistu perkratijo, inu so, ta ku re-
koz

kozh, shkriuni resboiniki. Tu prizhuje Salamon, kir pravi: Iesa, inu eiffer prekrati te dni. Lakomnost, al nid je ana kazha, grise ferze. Nazhistost vlezhe hude bolesne sa fabo; sa tu je S. Paulus pisou: katiri ta greh dopernefhe, greshti zhries fuoj shour. Shertnost, pravi S. Pismo, je vezh ludi pomoriva, kaker mezh. Perkrati tudi shiuljenje sashpotvanie fuojih starishou, inu napokorshna pruti tistam; sakai kir je Bog dougo shiuljenje oblubiu le tistam, kateri sherto sapoved dersho, je ozhitno, da nimujo dougo shiveti, katiri leto prevomijo. Tu prizhuje tisti muadenizh, kateri je na haujah siu, inu star graton, fkasati, da bi biu mogu dougo shiveti, kir bi biu leto sapoved dershou. Tu usse poterdi Sueti Duh kir taku isrezhe: hudobni si bojo fuoje dni perkratili.

4to Pravi Catechismus delei: greh zhlove-
la per pravi ob fuoje dushe. Prou govori; sakai puazhivo, al shtrafa tiga greha je smert te dushe. Dusha katira bo pregreshiva, bo umerva: pravi Gospod Bog skus Preroka Ezechiel na 28. postavi. Taku jenapervi greh nashih pervah starishou ta smert te dushe postaulana biva. Kateri den, preti Gospod Bog, bota od ta sadu: bota umerva. Satu se an velik greh imenuje smertni greh, kir vezhno smert sa fabo ulezhe. Kaku velika pa je leta Shkoda, da nam na snanje nash Svelizhar kir pravi: kai more an zhlovek dati sa fuoje dushe? Sakai, kaker opomni S. Peter, dusha ni kuplana sa frebru, al fuatu, temuzh je reshanaskus shlahtno kri boshjiga agnjeta. Satu pisse S. Paulus: vi ste kuplani sa ann

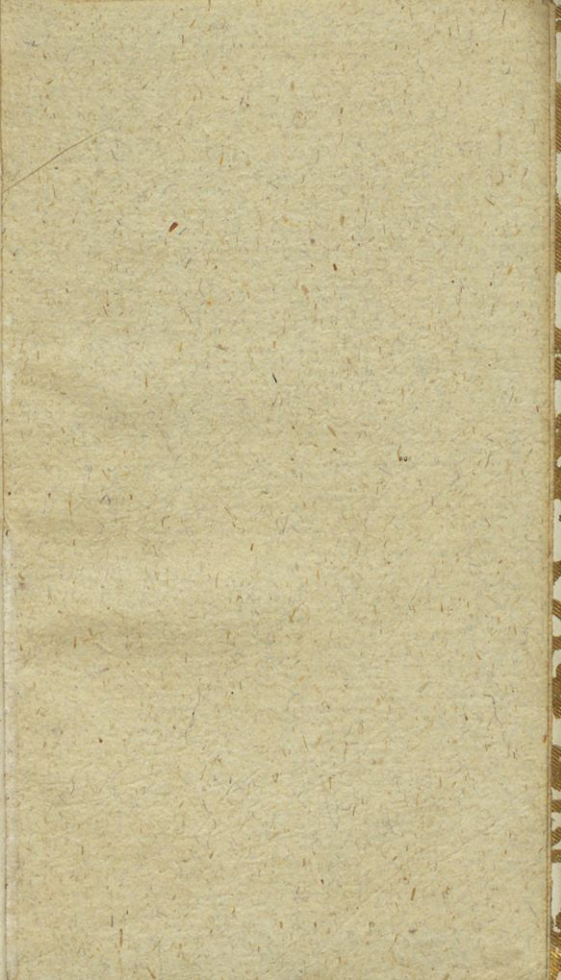
predragu plazhivo. Kai tedei pomaga, so Christushave besede, da bi lih an zhlovek zeu fuet sadobu, na suoijei dushi pa shkodo ter-pou?

5to Greh zhloveka od Boga, inu od usiga dobriga odvozhi. U' tomu obstaji hudopnost smertniga greha, da se zhlovek skuste ober-ne od nasgruntane dobrute, od suoiga Zila inu konza, inu suoi zill al konz ifhzhe u' anei spreberneozhei stuari. Tu je tista nahualesh-nost, inu shpot, zhries katiri se Bog pertoshi per suoimu Preroku Jeremiju c. 2. v. 12. *Oni so sa pustili mene, ta shivi uroviz, inu so si kopali stodanze, katiri vodo na dersbo.* Kaker mavu more sraven stati vuzh inu temota, Christus inu Belial, taku mavu Bog inu ana s' velikim greham obdana dusha. Je tedei le-prerefni zhno, da se od Boga, inu tudi od usi-ga dobriga odvozhi, sakai ussa dobrotu je u' Bogu, inu pride od Boga. Poshino vuzhi Catechismus, da greh zhloveka na vezhne zhase pogubi. To ni potreba svishati, sakai kader greh, kaker smo shie vidali, dushe umori, inu od Boga resvozhi, ne more dru-ja po tim priti, kader vezhnu pogublanie, kir tu pogublenje u' tomu obstoji, da ana dusha od svelizhaniga ogladuanja boshjiga oblizhja savershana grata. Sa tu te sodnik le porazhe: poite od mene vi prekleti.

Ufe lete shkodiive fruhite tiga greha je ozhutiu, inu kuagl vo objokou an sguhlani sin. On je sposnou, da je greh niomu od useu suo-jo zheft; satu je on kuaguvou rekozh: nisem vezh ureden an sin imenuvan biti, ufemi me gori mo ozhasa ana tabarharja, al najemnika.

On je sposnou da je skus greh sgubu svoju bu-
gu, inu je tu objokou s'letimi besedami: o kaku
frezni so najemnizhi u' hifhi moiga ozheta!
oni imajo kruha predosti, inu jefs, nia sin,
bom tukei od vakote umeru! Onje sposnou,
da je greh nia ob dusho in tevu perprabu, inu
od Boga odvozhu; satu je reku: jef sim pre-
geshu u' nebese, inu pred tabo, o ozha! ni-
sem vezh ureden tuoi sin imenuam biti. O da-
bi ufsi ludi leto fhkodo tigu greha taku spo-
snali! tedei bi oni guishno s'leto fhkodlivo
kazho breffkerbine jegrali, nikar greh kaker
vodo pili. Oni bi s' ana brumno Sufano skle-
nili: bolsi je pasti u' vashe rozhe, kaker u'
rozhe boshje: oni bi s'anim zhistim Jofhofam
rekli: kaku jef morem to storiti pred oblizh-
jam moiga Gospod Boga? Stareishi bi svojim
otrokam pisali, al rekli s'ano S. Planco: moi
sin! jef bi raishi otua fhlishati, da si ti ume-
ru, kaker da si ti padu u' an smertni greh, inu
tuojo dusho umoru. Oni bi s'anim brumnim
Tobiam rekli svojim otrokam: moi sin! nikoli
napervoli u' an greh. Skos bi niem u' ufhetah
bu tu opomenanje svetiga Duha: kakar pred
anokazho beshi pred greham. Oni bi se tedei
framuali, da bi ne imeli besede aniga haida
prou premisliti, temuzh oni bi veruyali, inu
tudi terdno u' djaniu dersnali: da je bolsi
taushent bart umreti, kaker Boga s'naimen-
shim greham reshaliti. O lepe, suate besede!
uredne u' ferzah usah Kerfhenikou
pisane biti.

A M E N.

241.521(04)

